

Warszawa, dnia 9 stycznia 2023 r.

Poz. 46

**OBWIESZCZENIE
MINISTRA EDUKACJI I NAUKI¹⁾**

z dnia 22 grudnia 2022 r.

**w sprawie włączenia kwalifikacji rynkowej „Edukowanie dzieci i młodzieży
w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego” do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji**

Na podstawie art. 25 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2020 r. poz. 226) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia informacje o włączeniu kwalifikacji rynkowej „Edukowanie dzieci i młodzieży w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego” do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

Minister Edukacji i Nauki: *P. Czarnek*

¹⁾ Minister Edukacji i Nauki kieruje działem administracji rządowej – oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 października 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji i Nauki (Dz. U. z 2022 r. poz. 18 i 1842).

Załącznik do obwieszczenia Ministra Edukacji i Nauki
z dnia 22 grudnia 2022 r. (M.P. z 2023 r. poz. 46)

**INFORMACJE O WŁĄCZENIU KWALIFIKACJI RYNKOWEJ „EDUKOWANIE DZIECI I MŁODZIEŻY W ZAKRESIE BEZPIECZEŃSTWA RUCHU DROGOWEGO”
DO ZINTEGROWANEGO SYSTEMU KWALIFIKACJI**

1. Nazwa kwalifikacji rynkowej

Edukowanie dzieci i młodzieży w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego

2. Nazwa dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji rynkowej

Certyfikat

3. Okres ważności dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji rynkowej i warunki przedłużenia jego ważności

Certyfikat jest ważny 5 lat.

Warunkiem przedłużenia ważności certyfikatu o kolejne 5 lat jest złożenie, nie wcześniej niż 6 miesięcy przed upływem terminu ważności certyfikatu, wniosku o przedłużenie ważności certyfikatu wraz z dokumentami potwierdzającymi przeprowadzenie z dziećmi lub młodzieżą, w okresie ostatnich 5 lat, zajęć z bezpieczeństwa ruchu drogowego w wymiarze co najmniej 160 godzin oraz podnoszenie własnych kwalifikacji lub kompetencji przez uczestnictwo w różnych formach zdobywania wiedzy i umiejętności z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego w wymiarze co najmniej 80 godzin.

4. Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji przypisany do kwalifikacji rynkowej

5 poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji

5. Efekty uczenia się wymagane dla kwalifikacji rynkowej

Syntetyczna charakterystyka efektów uczenia się

Osoba posiadająca kwalifikację rynkową „Edukowanie dzieci i młodzieży w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego” jest przygotowana do prowadzenia z dziećmi i młodzieżą zajęć z bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz kształtowania wśród dzieci i młodzieży umiejętności, postaw i zachowań niezbędnych do bezpiecznego uczestnictwa w ruchu drogowym. Zna przepisy dotyczące bezpieczeństwa ruchu drogowego, w tym dotyczące uzyskania karty rowerowej, zagrożeń w ruchu drogowym oraz zachowań uczestników ruchu drogowego, w szczególności dzieci i młodzieży. Zna sposoby motywowania uczestników zajęć z bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz metody dydaktyczne. Potrafi przygotować i przeprowadzić zajęcia z bezpieczeństwa ruchu drogowego adresowane do dzieci i młodzieży jako uczestników ruchu drogowego, w tym potrafi przygotować materiały dydaktyczne potrzebne do realizacji tych zajęć. Potrafi przygotować – po spełnieniu wymagań określonych przepisami – dzieci i młodzież do egzaminu w zakresie karty rowerowej oraz ocenić wiedzę i umiejętności uczestników zajęć z bezpieczeństwa ruchu drogowego. Przeprowadzając zajęcia z bezpieczeństwa ruchu drogowego, dostosuje treści, metody dydaktyczne i formy nauczania do potrzeb uczestników tych zajęć. Przygotowując i przeprowadzając z dziećmi i młodzieżą zajęcia z bezpieczeństwa ruchu drogowego, współpracuje z innymi podmiotami, np. policją, strażą gminną lub miejską, organizacjami pozarządowymi, zgodnie z ich właściwością. Planuje własny rozwój zawodowy dotyczący kwalifikacji, kompetencji lub umiejętności dydaktycznych z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Zestaw 1. Przygotowanie zajęć z bezpieczeństwa ruchu drogowego	
Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Charakteryzuje zagadnienia dotyczące bezpieczeństwa ruchu drogowego	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnienia pojęcia: bezpieczeństwo, bezpieczeństwo ruchu drogowego i edukacja z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego, - wyjaśnienia pojęcia związane z ruchem drogowym i wypadkami drogowymi, - omawia przepisy dotyczące pieszych, pasażerów, rowerzystów, użytkowników hulajnog elektrycznych i urzędzeń transportu osobistego, w tym wykorzystywanych przez dzieci i młodzież, - omawia właściwość organów administracji w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego, - omawia zagrożenia występujące w ruchu drogowym, w tym dla bezpieczeństwa dzieci i młodzieży, - omawia problemy bezpieczeństwa ruchu drogowego występujące w skali lokalnej, krajowej, europejskiej i światowej, w tym związane z bezpieczeństwem dzieci i młodzieży, - omawia działania poprawiające bezpieczeństwo uczestników ruchu drogowego w skali lokalnej, w tym bezpieczeństwo dzieci i młodzieży, - przedstawia międzynarodowe i krajowe inicjatywy mające na celu poprawę bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego, w tym bezpieczeństwa dzieci i młodzieży, - omawia krajowe i zagraniczne źródła wiedzy z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego.
Charakteryzuje zachowania dzieci w ruchu drogowym, w tym przyczyny tych zachowań	<ul style="list-style-type: none"> - omawia ograniczenia psychofizyczne dziecka związane z jego wiekiem rozwojowym, wpływające na jego zachowanie na drodze, np. wzrost, widzenie, słyszenie i poczucie bezpieczeństwa, - omawia możliwości poznawcze dziecka związane z jego wiekiem rozwojowym, wpływające na jego zachowanie na drodze, np. zaspokajanie potrzeb, potrzeba istnienia i przetrwania, rozpoznawanie zależności przyczynowo-skutkowej, rozpoznawanie zależności odległość-czas-prędkość, zdolność analizy i syntezy, rozumienie śmierci, egocentryzm, fałszywe wyobrażenia, zjawisko „owczego pędu”, wpływ niewłaściwych wzorców zachowań osób dorosłych i rówieśników, - omawia trudności i ograniczenia w funkcjonowaniu dzieci ze zróźnicowanymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnością, wpływające na ich zachowanie na drodze oraz sposoby przewycięzania tych trudności i ograniczeń.
Planuje i przygotowuje zajęcia z bezpieczeństwa ruchu drogowego	<ul style="list-style-type: none"> - planuje proces dydaktyczny, z uwzględnieniem wieku, poziomu rozwoju oraz wiedzy i umiejętności uczestników zajęć z bezpieczeństwa ruchu drogowego, w tym formuluje tematy tych zajęć i cele dydaktyczne, - dobiera treści kształcenia przewidziane do realizacji na zajęciach z bezpieczeństwa ruchu drogowego, z uwzględnieniem obowiązującej podstawy programowej wychowania przedszkolnego i podstawy programowej kształcenia ogólnego w zakresie obejmującym zagadnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego, - prezentuje przygotowane przez siebie plan oraz scenariusze teoretycznych i praktycznych zajęć z bezpieczeństwa ruchu drogowego, - wyszukiuje informacje z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego, w tym przepisy ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 988, 1002, 1768, 1783, 2589, 2600 i 2642), dane statystyczne, publikacje i audycje, oraz dokonuje ich interpretacji i oceny, - ocenia przydatność metod dydaktycznych, materiałów i środków dydaktycznych (roweru i innych urzędzeń) w prowadzeniu teoretycznych i praktycznych zajęć z bezpieczeństwa ruchu drogowego, - omawia wybór metod dydaktycznych, w tym stosowanych podczas zajęć z bezpieczeństwa ruchu drogowego prowadzonych w realnym ruchu drogowym, - opracowuje materiały dydaktyczne i metodyczne zgodne z zasadami dydaktyki i aktualną wiedzą z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego, wspomagające proces nauczania lub uczenia się (korzysta z publikacji i audycji dotyczących bezpieczeństwa ruchu drogowego, tworzy zestawienia lub wykresy w oparciu o wyszukane informacje),

	<ul style="list-style-type: none"> - omawia zasady prowadzenia teoretycznych i praktycznych zajęć z bezpieczeństwa ruchu drogowego, w tym zajęć prowadzonych w realnym ruchu drogowym, - charakteryzuje ruch drogowy w miejscowości, w której prowadzi zajęcia z bezpieczeństwa ruchu drogowego, oraz ocenia go pod kątem możliwości przeprowadzenia praktycznych zajęć z bezpieczeństwa ruchu drogowego w realnym ruchu drogowym, - wyznacza trasę w danej miejscowości do przeprowadzenia praktycznych zajęć z bezpieczeństwa ruchu drogowego w realnym ruchu drogowym i ocenia ją pod względem bezpieczeństwa, trudności i realizowanej tematyki tych zajęć, - wskazuje sposoby ewaluacji zajęć z bezpieczeństwa ruchu drogowego, - omawia krajowe i zagraniczne źródła wiedzy na temat edukacji z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego, w tym edukacji dzieci i młodzieży.
<p>Omawia wymagania dotyczące uzyskania karty rowerowej, w tym dotyczące trybu i warunków przeprowadzania egzaminu w zakresie karty rowerowej oraz wymagań w zakresie dokumentacji (dziennik przeprowadzonych zajęć),</p> <ul style="list-style-type: none"> - proponuje plan przygotowania dzieci i młodzieży lub dorosłych do uzyskania karty rowerowej w relacji do celów dydaktycznych, - omawia sposoby przygotowania dzieci i młodzieży lub dorosłych do egzaminu w zakresie karty rowerowej, - wymienia podmioty zaangażowane w przygotowanie dzieci i młodzieży lub dorosłych do egzaminu w zakresie karty rowerowej, w tym podmioty uprawnione do przeprowadzania szkoleń oraz egzaminu w zakresie karty rowerowej, i ich obowiązki, - omawia część teoretyczną i praktyczną egzaminu w zakresie karty rowerowej oraz zasady oceniania wiedzy i umiejętności osób zdających ten egzamin, - omawia określone przepisami warunki techniczne i wyposażenie roweru, - wymienia źródła materiałów dydaktycznych służących do przygotowania dzieci i młodzieży lub dorosłych do egzaminu w zakresie karty rowerowej. 	

<p>Zestaw 2. Prowadzenie i ewaluacja zajęć z bezpieczeństwa ruchu drogowego</p>	
<p>Poszczególne efekty uczenia się</p>	<p>Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia</p>
<p>Przeprowadza zajęcia z bezpieczeństwa ruchu drogowego</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia cel i przebieg zajęć z bezpieczeństwa ruchu drogowego, - sprawdza przygotowanie miejsca i środków dydaktycznych, w tym rowerów, do przeprowadzenia zajęć z bezpieczeństwa ruchu drogowego, np.: - sprawdza przygotowanie uczestników do zajęć z bezpieczeństwa ruchu drogowego, w tym posiadanie odpowiedniego wyposażenia, np.: kamizelek odblaskowych, kasków, ubioru dostosowanego do miejsca organizacji i charakteru zajęć, - stosuje różnicowane i adekwatne do celów zajęć z bezpieczeństwa ruchu drogowego metody dydaktyczne, - stosuje materiały dydaktyczne i metodyczne oraz środki dydaktyczne, w tym narzędzia technologiczno-komunikacyjnej, zgodne z aktualną wiedzą z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego, - realizuje cel zajęć z bezpieczeństwa ruchu drogowego według przyjętego planu prowadzenia zajęć z bezpieczeństwa ruchu drogowego, - podsumowuje zajęcia z bezpieczeństwa ruchu drogowego.
<p>Przeprowadza ewaluację zajęć z bezpieczeństwa ruchu drogowego</p>	<ul style="list-style-type: none"> - omawia metody autoewaluacji i ewaluacji zajęć z bezpieczeństwa ruchu drogowego, - ocenia wiedzę i umiejętności uczestników zajęć z bezpieczeństwa ruchu drogowego, - udziela uczestnikom zajęć z bezpieczeństwa ruchu drogowego informacji zwrotnej dotyczącej zdobytej przez nich wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Zestaw 3. Wspieranie wychowania komunikacyjnego dzieci i młodzieży oraz planowanie własnego rozwoju zawodowego	
Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia	
Omawia sposoby motywowania uczestników zajęć z bezpieczeństwa ruchu drogowego do udziału w konkursach i innych wydarzeniach dotyczących bezpieczeństwa ruchu drogowego	<ul style="list-style-type: none"> – omawia teorie motywacji, w tym wyznaczenia celów E. Locke'a, wzmocnień B. Skinnera, hierarchii potrzeb A. Masłowa, sprawiedliwego nagradzania i dwuczynnikową teorię motywacji F. Herzberga, – omawia sposoby zachęcania uczestników zajęć z bezpieczeństwa ruchu drogowego do bezpiecznego i partnerskiego uczestniczenia w ruchu drogowym oraz do rozwijania wiedzy i umiejętności z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego, – wyszukuje i analizuje oferty konkursów i innych wydarzeń dotyczących bezpieczeństwa ruchu drogowego zwiększające kompetencje dzieci i młodzieży w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego, – analizuje i uzasadnia wybór wydarzeń dotyczących bezpieczeństwa ruchu drogowego organizowanych dla dzieci i młodzieży (np. kampanie informacyjne, programy, konkursy, olimpiady, wycieczki) oraz uzasadnia ich harmonogram.
Charakteryzuje współpracę merytoryczną i metodyczną z innymi podmiotami	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia podmioty zaangażowane w działalność na rzecz edukacji w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego i omawia ich rolę, – omawia zakres i warunki współpracy z podmiotami zaangażowanymi w organizację lub realizację zajęć z bezpieczeństwa ruchu drogowego, w tym możliwości przeprowadzenia tych zajęć w realnym ruchu drogowym, – omawia sposoby aktywizacji środowiska lokalnego na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego, – omawia sposoby pozyskiwania innych podmiotów do współpracy przy realizacji zajęć z bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz zakres ich zaangażowania, – proponuje, zgodnie z właściwymi przepisami, sposoby realizacji zagadnień dotyczących bezpieczeństwa ruchu drogowego przewidzianych w podstawie programowej wychowania przedszkolnego i podstawie programowej kształcenia ogólnego, a także proponuje działania z bezpieczeństwa ruchu drogowego, które mogą być podejmowane w ramach edukacji pozaformalnej.
Planuje własny rozwój zawodowy	<ul style="list-style-type: none"> – wyszukuje i analizuje oferty podnoszenia własnych kwalifikacji, kompetencji lub umiejętności dydaktycznych z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego i uzasadnia ich wybór, – przedstawia plan własnego rozwoju z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego.

6. Wymagania dotyczące waldacji i podmiotów przeprowadzających waldację

1. Metody waldacji

Efekty uczenia się są weryfikowane za pomocą następujących metod:

- testu teoretycznego (weryfikacja efektów uczenia się z zestawu 1 i 3),
- obserwacji w warunkach symulowanych (odtworzenie zajęć z bezpieczeństwa ruchu drogowego z grupą wyznaczoną przez komisję waldacyjną w miejscu wskazanym przez tę komisję) lub rzeczywistych (weryfikacja efektów uczenia się z zestawu 2),
- wywiadu swobodnego (weryfikacja efektów uczenia się z zestawu 1–3),
- analizy dowodów i deklaracji (dopuszczalne dowody: portfolio zawierające wykaz działań podjętych przez osobę ubiegającą się o uzyskanie kwalifikacji rynkowej, w tym dokumenty, referencje i inne informacje poświadczające kompetencje związane z edukacją z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego) (weryfikacja efektów uczenia się z zestawu 1–3).

2. Zasoby kadrowe

Komisja walidacyjna składa się z co najmniej 3 osób.

Przewodniczący komisji walidacyjnej posiada:

- co najmniej tytuł zawodowy magistra uzyskany po ukończeniu studiów w zakresie pedagogiki,
- udokumentowane co najmniej 5-letnie doświadczenie zawodowe związane z edukacją z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego (prowadzenie zajęć dla dzieci i młodzieży w szkołach lub placówkach działających w systemie oświaty lub innych podmiotach, których cele statutowe obejmują edukację dzieci i młodzieży, lub realizacja lub współrealizacja projektów międzynarodowych lub krajowych o tematyce związanej z edukacją z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego).

Członkowie komisji walidacyjnej posiadają:

- co najmniej tytuł zawodowy licencjata albo równorzędny,
- udokumentowane co najmniej 5-letnie doświadczenie zawodowe związane z edukacją z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego (prowadzenie zajęć dla dzieci i młodzieży lub dorosłych w szkołach lub placówkach działających w systemie oświaty lub innych podmiotach, których cele statutowe obejmują edukację dzieci i młodzieży lub dorosłych, lub realizacja lub współrealizacja projektów międzynarodowych lub krajowych o tematyce związanej z edukacją z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego).

3. Sposób organizacji walidacji oraz warunki organizacyjne i materialne

W celu rozpoczęcia walidacji osoba ubiegająca się o uzyskanie kwalifikacji rynkowej dostarcza instytucji certyfikującej, o której mowa w art. 2 pkt 6 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, zwanej dalej „instytucją certyfikującą”:

- plan minimum 8 zajęć z bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- 2 scenariusze zajęć z bezpieczeństwa ruchu drogowego zawierające określenie: tematu i celu tych zajęć, metod dydaktycznych, środków dydaktycznych, materiałów dydaktycznych ze wskazaniem ich źródła, warunków organizacyjnych oraz czasu trwania tych zajęć, wieku i liczebności grupy uczestników tych zajęć, szczegółowego planu i programu tych zajęć wraz z podaniem treści ćwiczeń, zadań, pytań wykorzystanych do prowadzenia tych zajęć, organizacji tych zajęć, metod weryfikacji wiedzy i umiejętności uczestników oraz metod ewaluacji tych zajęć; co najmniej 1 scenariusz dotyczy realizacji praktycznych zajęć z bezpieczeństwa ruchu drogowego w realnym ruchu drogowym i zawiera ocenę trasy do przeprowadzenia tych zajęć pod względem bezpieczeństwa, trudności i realizowanej tematyki.

Weryfikacja efektów uczenia się składa się z trzech części.

Część pierwsza to analiza dowodów i deklaracji połączona z wywiadem swobodnym, która służy weryfikacji efektów uczenia się z zestawu 1–3. W części drugiej jest przeprowadzany test teoretyczny obejmujący efekty uczenia się z zestawu 1 i 3.

Pozytywny wynik części pierwszej i drugiej jest warunkiem dopuszczenia do części trzeciej – praktycznej, przeprowadzanej za pomocą obserwacji w warunkach symulowanych lub rzeczywistych, która służy weryfikacji efektów uczenia się z zestawu 2. Jeżeli komisja walidacyjna uzna, że analiza dowodów i deklaracji połączona z wywiadem swobodnym potwierdza posiadanie przez osobę ubiegającą się o uzyskanie kwalifikacji rynkowej wszystkich efektów uczenia się z zestawu 2, zwalnia tę osobę z części trzeciej.

Instytucja certyfikująca zapewnia: salę do przeprowadzenia testu teoretycznego, komputer z dostępem do Internetu, tablicę multimedialną lub rzutnik. W przypadku weryfikacji metodą obserwacji w warunkach symulowanych instytucja certyfikująca zapewnia co najmniej 5-osobową grupę do przeprowadzenia symulacji oraz sprzęt lub materiały umożliwiające przeprowadzenie zajęć i ich obserwację.

4. Etapy identyfikowania i dokumentowania

Instytucja certyfikująca może zapewnić osobie walidowanej wsparcie doradcy walidacyjnego w zakresie identyfikowania i dokumentowania. Funkcję doradcy walidacyjnego pełni osoba, która zna zasady walidacji i efekty uczenia się określone dla kwalifikacji rynkowej „Edukowanie dzieci i młodzieży w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego”.

7. Warunki, jakie musi spełniać osoba przystępująca do walidacji

- posiadanie przygotowania pedagogicznego w rozumieniu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz. U. z 2020 r. poz. 1289 oraz z 2022 r. poz. 1769),
- przygotowanie w zakresie udzielania pierwszej pomocy (potwierdzone dokumentem poświadczającym ukończenie kursu w zakresie udzielania pierwszej pomocy wystawionym nie wcześniej niż 5 lat od daty przystąpienia do walidacji) lub kwalifikacje wymagane dla lekarza systemu, pielęgniarki systemu lub ratownika medycznego, o których mowa w ustawie z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1720, 1733, 2705 i 2770).

8. Termin dokonywania przeglądu kwalifikacji

Nie rzadziej niż raz na 10 lat